

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København

Høringsvar ang. anbefalinger for borgere med sygdomme eller tilstande med øget risiko for alvorligt forløb for COVID-19

Diabetesforeningen takker Sundhedsstyrelsens for at inddrage patientforeninger i præcisering af anbefalingerne for borgere med sygdomme eller tilstande med øget risiko for alvorligt forløb for COVID-19, samt muligheden for at afgive høringssvar til materialet.

Vi har i Diabetesforeningen gennemgået de to dokumenter '*Håndtering af COVID-19 Anbefalinger til personer i særlig risiko*' og '*Præciseret liste af sygdomme og tilstande med særlig risiko for alvorligt sygdomsforløb med COVID-19*', og vi har en række kommentarer hertil.

I Diabetesforeningen mener vi, at det er positivt, at Sundhedsstyrelsen er kommet et skridt nærmere at definere, hvem som er i særlig risiko for alvorligt sygdomsforløb med COVID-19. Samtidigt støtter vi op om Sundhedsstyrelsens ønske om at fjerne unødige bekymringer hos dem, der ikke skal være bekymrede. Som tidligere nævnt har vi stor forståelse for, at der på nuværende tidspunkt er meget, som vi ikke ved om corona-virus, og at der hele tiden kommer ny viden til, som medfører ændringer og præciseringer.

Risikovurdering

I anbefalingerne fremgår det, at: *Ved tvivl kan man drøfte sin mulige risiko ud fra ens samlede situation med sin egen læge, eller med den læge på sygehuset, hvor man modtager behandling.*

Dette er fra vores perspektiv den helt rette anbefaling, men den bør skrives tydeligere frem i materialet, så der ikke er tvivl hos hverken læge eller arbejdsgiver om, at det er den behandlende læge, der skal foretage risikovurderingen, hvis personen med diabetes er i tvivl.

På nuværende tidspunkt oplever nogle personer med diabetes desværre at blive sendt rundt mellem læger, myndigheder og arbejdsgivere uden at kunne få et klar svar. Derfor bør det understreges, at lægen kan hjælpe med at foretage den konkrete og individuelle vurdering. Det må ikke overlades til arbejdsgivere uden sundhedsmæssige kompetencer eller den nødvendige indsigt til at vurdere, om den enkelte kan komme på arbejde. Det er hverken fair overfor personen med diabetes eller arbejdsgiver.

□ Stationsparken 24, st. tv.
2600 Glostrup

Telefon 66 12 90 06

□ Fax 65 91 49 08
info@diabetes.dk
www.diabetes.dk

CVR-nr. DK-35 23 15 28

I anbefalingerne fremgår det afslutningsvist: *For yderligere information se sst.dk/corona og kontakt din patientforening.* Vores medlemmer er selvfølgelig altid velkomne til at kontakte os, og vi vil hjælpe, så godt vi kan. Derfor har vi siden epidemiens start haft udvidet telefonisk åbningstid i vores rådgivning, for at imødekomme de mange henvendelser. Men vi er ikke i stand til at hjælpe med at vurdere, om man er i risikogruppen eller ej. I disse tilfælde vil vi altid henvise til behandlende læge.

Derfor bør det præciseres, at det altid er behandlende læge, der er ansvarlig for at vurdere, hvorvidt man er i øget risiko for alvorligt forløb for COVID-19. Samtidig er det afgørende, at lægerne er informeret om dette og den præciserede liste, således at de kan informere deres patienter så godt som muligt.

Præciseret liste

Ift. den præciserede liste af sygdomme og tilstande med særlig risiko for alvorligt sygdomsforløb med COVID-19 er listen hvad angår diabetes desværre fortsat upræcis og derfor formentlig uegnet som grundlag for den nødvendige klare vurdering, som personer med diabetes efterspørger i forhold til vurdering af særlig risiko. Det skyldes, at diabetes i modsætning til andre sammenlignelige grupper på listen (f.eks. hjertesygge) mangler angivelse af blandt andet de kliniske værdier for eksempel blodsukkerregulation og følgesygdomme, som typisk bruges til at vurdere karakteren af en persons diabetesbehandling.

Listens betegnelse *“Dysreguleret diabetes uanset diabetes-type” betegner nu en mindre gruppe, men kan ikke siges at være væsentligt klarere end den tidligere betegnelse “ikke velbehandlet”, som tidligere har været brugt i Sundhedsstyrelsens vejledninger.*

Derfor må Diabetesforeningen fortsat efterspørge en klar definition af hvilke præcise faktorer, der skal inddrages af lægen i vurderingen af, om en person med diabetes er i særlig risiko for et alvorligt forløb ved COVID-19. Vi er opmærksomme på, at Sundhedsstyrelsen tilsyneladende ikke har inkluderet input fra Dansk Endokrinologisk Selskab i definitionen. Vi ser frem til at se og have mulighed for at kommentere en nærmere definition.

Derudover ønsker vi at få et indblik i, hvilken viden og data der ligger til grund for, at man kan sige, hvem med diabetes der er i særlig risiko for et alvorligt sygdomsforløb med COVID-19, da mange af vores medlemmer efterspørger dette.

Diabetesforeningen støtter op om, at så mange som muligt kommer tilbage på arbejdet, hvis det er sundhedsmæssigt forsvarligt for den enkelte. Det er i den forbindelse positivt, at Sundhedsstyrelsen understreger, at den enkeltes egen vurdering af tryghed og risikoskal medtages i vurdering af arbejdsforhold.

Den sundhedsfaglige vurdering kræver dog, at der er nogle tal at styre efter i risikovurderingen, for at det er tilstrækkeligt konkret og

gennemskueligt for den enkelte med diabetes og for den læge, der skal foretage risikovurderingen.

Det er vigtigt at understrege vigtigheden af, at både den sundhedsfaglige vurdering ved behandlende læge og den vurdering af arbejdsforhold, som arbejdsgiver er ansvarlig for, bør tage udgangspunkt i et forsigtighedsprincip, så eventuel tvivl altid kommer den enkelte med diabetes til gode.

Skulle ovenstående medføre spørgsmål eller ønske om yderligere drøftelse står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Tanja Thybo
Forskningschef